

www.waddinxveen.nl



Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2015 – 2018



G E M E E N T E

WADDINXVEEN



Colofon

Gemeente Waddinxveen
Raadhuisplein 1
2740 AK WADDINXVEEN

Afdeling Ruimte
Cluster Beleid en Ontwikkeling

Auteurs: W. Ploeg, A. Martens, B. van Bekkum

Versie: November 2014
Status: Definitief

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
1.1 Doel	1
1.2 Doelstelling	1
1.3 Aanpak integraal beheerplan openbare ruimte	2
2 Proces & organisatie	3
2.1 Beheerproces	3
2.2 Verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden (wie doet wat?)	4
2.3 Onderhoudsgradaties	5
2.4 Partners in de openbare ruimte	5
2.5 Projectontwikkeling, eisen vanuit beheer	7
2.6 Proces projecten en beheer	7
3 Areaal	8
3.1 Huidig areaal	8
3.2 Verwachte areaaluitbreiding	9
4 Financiën	10

1. Inleiding

1.1 Doel

Beheer en onderhoud van de openbare ruimte is een kerntaak van de gemeente. Een kwalitatief goede openbare ruimte draagt bij aan het welzijn en de veiligheid van onze bevolking. Het functioneel en goed onderhouden van onze kapitaalgoederen is van groot economisch belang. Met het IBOR worden onze beleidsdoelstellingen – waar mogelijk – gerealiseerd en wordt inzicht gegeven hoe en wanneer wij onze middelen inzetten om onze openbare ruimte in stand te houden.

Middels het IBOR geven we ook invulling aan de verplichting van uit het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Vanuit het BBV dient te worden aangegeven om welke kapitaalgoederen het gaat, wat het ambitieniveau daarbij is en hoe het beheer, zowel operationeel als financieel, moet worden uitgevoerd.

1.2 Doelstelling

Met het opstellen van het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) wordt inzicht gegeven in de kwaliteit en kwantiteit van onze arealen. Per beheerdiscipline is – naast de kwaliteit en de kwantiteit – ingegaan op de wijzen waarop wij ons beheer en onderhoud uitvoeren.

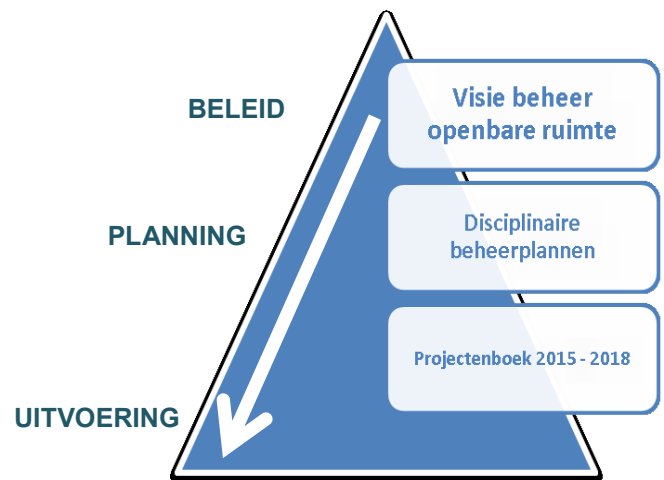
Het opstellen van het IBOR geeft antwoord op de volgende vragen:

1. Wat heeft de gemeente Waddinxveen in beheer?
 Met de uitgevoerde inventarisaties in 2013 en 2014 is ons areaal inzichtelijk gemaakt, de gegevens van deze inspecties zijn verwerkt in ons beheersysteem.
2. Wat is de kwaliteit hiervan?
 In de periode tussen 2013 en 2014 zijn per beheerdiscipline inspecties uitgevoerd om de kwaliteit inzichtelijk te maken.
3. Wat is het benodigde budget om te voldoen aan de beoogde kwaliteit?
 Het areaal is doorgerekend op basis van onze beheersystematiek, met als randvoorwaarde de kwaliteit zoals deze in de visie beheer openbare ruimte is vastgesteld. Hieruit vloeien onderhoudsmaatregelen voort, waaraan budgetten zijn gekoppeld
4. Welke onderhoudsmaatregelen zijn noodzakelijk?
 Er is onderscheid gemaakt in maatregelen ten behoeve van groot onderhoud en vervangingsinvesteringen, de maatregelen zijn per discipline uitgewerkt in de beheerplannen. Daarnaast is op basis van het vastgesteld kwaliteitsniveau het dagelijks onderhoud inzichtelijk gemaakt.
5. Wanneer moet het onderhoud worden uitgevoerd?
 Ook hier onderscheiden we 3 onderhoudsmaatregelen namelijk dagelijks onderhoud (heeft een repeterend karakter), groot onderhoud (werkzaamheden om de technische levensduur te optimaliseren) en vervangingsinvesteringen (het compleet vernieuwen van het kapitaalgoed). Het groot onderhoud en de vervangingsinvesteringen zijn verwerkt in onze projecten. Voor de integrale projecten en de grotere disciplinaire projecten is het projectenboek 2015-2018 opgesteld.

1.3 Aanpak integraal beheerplan openbare ruimte

Het beheer van de openbare ruimte is een complex proces met vele belanghebbenden. Dit vraagt om een gestructureerde aanpak. Gekozen is om van grof naar fijn te werken. De raad heeft de visie beheer openbare ruimte vastgesteld. In deze visie is vastgelegd op welk kwaliteitsniveau de openbare ruimte op welke locatie wordt onderhouden.

Wat dit concreet betekent voor het beheer is vervolgens vertaald naar disciplinaire beheerplannen. Hierin staat wat we doen en wat de financiële consequenties zijn. Een belangrijk onderdeel van deze beheerplannen is de kwaliteit van openbare ruimte. Bij elk kwaliteitsniveau hoort immers een andere beheerstrategie. De benodigde beheermaatregelen zijn vervolgens vertaald naar concrete integrale en disciplinaire projecten. Deze zijn opgenomen in het projectenboek 2015 – 2018.



Dit beheerplan is opgebouwd uit 3 onderdelen: een algemeen deel, de disciplinaire beheerplannen en de projecten. Onderstaand wordt per onderdeel een korte toelichting gegeven.

Algemeen deel:

Hierin is op hoofdlijnen omschreven wat het doel van het integraal beheerplan openbare ruimte is, welke processen van belang zijn, hoe de verantwoordelijk is geregeld en hoe we omgaan met onze partners en nieuwe ontwikkellocaties

Disciplinaire beheerplannen:

In deze beheerplannen wordt per discipline verwoord wat we in beheer hebben en hoe we ons areaal onderhouden. We gaan in op de wettelijke eisen, de beleidskaders en de normen en richtlijnen. We geven inzicht in de kwaliteit en kwantiteit. In de beheerplannen worden ook de disciplinaire projecten inzichtelijk gemaakt.

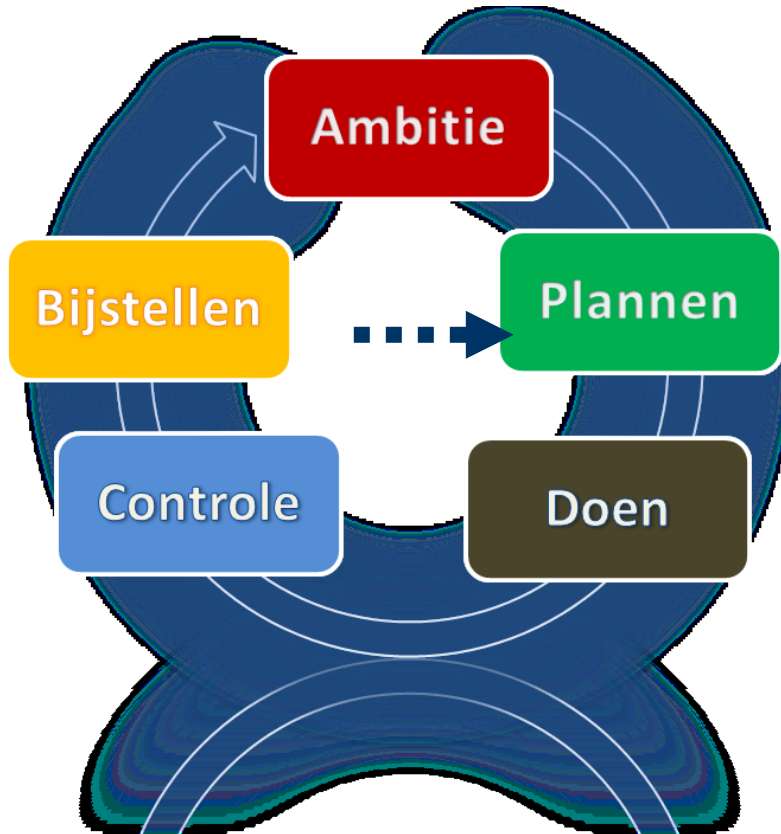
Projectenboek Openbare Ruimte:

De integraliteit tussen de disciplines komt tot stand bij het uitvoeren van vervangings- en groot onderhoudsprojecten. Vanuit de inspecties die plaats hebben gevonden in 2013 en 2014 is inzicht verkregen in de huidige kwaliteit per discipline. Door de afdeling ruimte zijn hieraan onderhoudsmaatregelen gekoppeld en uitgezet in een planning. Om de integraliteit in onze projecten te realiseren is er geschoven in het moment van uitvoering van de maatregelen, zodat verschillende beheerdisciplines op hetzelfde moment onderhoud behoeven. Uiteraard heeft er een zorgvuldige afweging plaatsgevonden waarbij de veiligheid van de gebruiker gewaarborgd is en waarbij het verplaatsen van een noodzakelijke maatregel niet tot extra kosten leidt. Door – waar mogelijk – integraal te werken verwachten we een verlaging van de uitvoeringskosten en minimaliseren we de overlast voor onze burgers en partners.

2 Proces & organisatie

2.1 Beheerproces

Wij beheren volgens een vast proces. In onderstaand figuur is dit proces weergegeven en toegelicht.



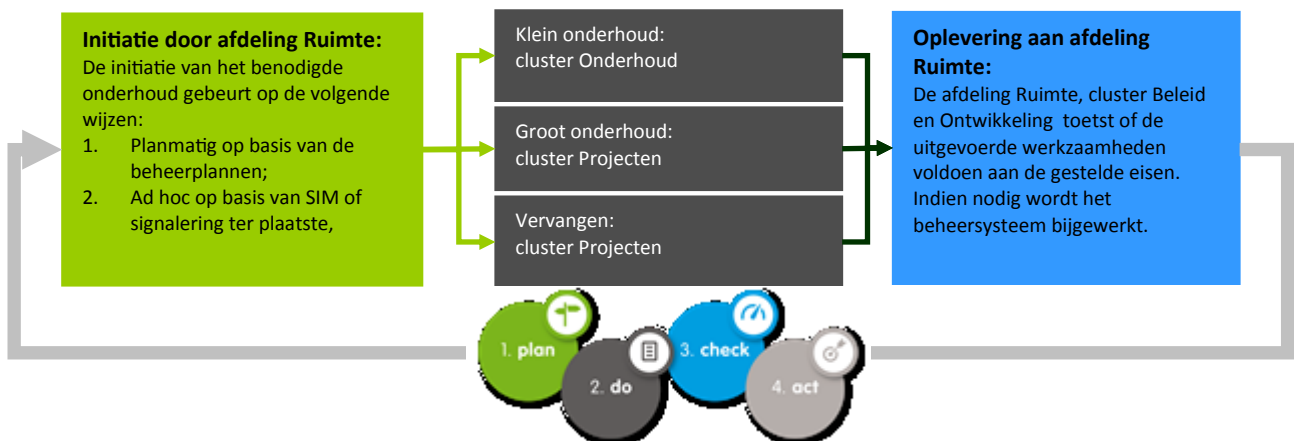
Ambitie	<i>Eens in de vier jaar laten we de ambitie voor de openbare ruimte door de raad vaststellen. We laten de raad kiezen welke onderdelen van de openbare ruimte op welk kwaliteitsniveau beheerd worden en vragen het hiervoor benodigde budget beschikbaar te stellen.</i>
Plannen	<i>Op basis van de gestelde ambitie maken wij onze beheerplannen. Hierin leggen we vast wat we doen aan onderhoud om de ambitie te verwezenlijken. Daarnaast staat in de beheerplannen ook de planning voor de projecten. Wij geven er de voorkeur aan om de vaststelling van de beheerplannen niet gelijk te laten vallen met het jaar waarin de nieuwe raad en het college aantreedt. Dit met het oog op de kwaliteit van de besluitvorming en de continuïteit in dit programma. Wij passen onze vaststellingscyclus vanaf 2017 aan.</i>
Doen	<i>Op basis van de beheerplannen voeren wij het onderhoud en projecten uit.</i>
Controle	<i>Na afronding van de onderhoudswerkzaamheden of oplevering van de projecten controleren we of het eindresultaat voldoet aan de gestelde ambitie. Voor het dagelijks onderhoud controleren wij de aannemers periodiek op de geleverde kwaliteit.</i>
Bijstellen	<i>Aan de veranderingen van ons areaal stellen we ons beheer bij. Ons areaal verandert in de loop der tijd in kwantitatieve en kwalitatieve zin. Daarom voeren we regelmatig inspecties uit en registreren zorgvuldig wat we beheren. Deze informatie en onze ervaring gebruiken we bij het actualiseren van de beheerplannen.</i>

2.2 Verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden (wie doet wat?)

Om het proces met betrekking tot de uitvoering van het IBOR goed te laten verlopen is het noodzakelijk de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden inzichtelijk te maken. Middels onderstaand schema wordt dit op hoofdlijnen vastgelegd.

Wie	Taken en verantwoordelijkheden	Bevoegdheden
De Raad	Sturen op hoofdlijnen en volksvertegenwoordiging.	Vaststellen van de kaders door middel van beleid en het vrijmaken financiële middelen.
College	Uitvoering geven aan de door de raad vastgestelde kaders.	Verdelen van de vrijgemaakte financiële middelen naar projecten.
Afdeling Ruimte: cluster Beleid en Ontwikkeling	Verantwoordelijk voor het beheer van de openbare ruimte.	Initiator van groot onderhoud en vervangingsprojecten inclusief planning.
Afdeling Ruimte: cluster Projecten	Budgetverantwoordelijk.	Budgetbewaking en planning en control cyclus.
Afdeling Ruimte: cluster Onderhoud	Voorbereiding en uitvoering geven aan de groot onderhoud en vervangingsprojecten.	Realisatie van de projecten binnen de gestelde (financiële) kaders.
	Uitvoering geven aan het regulier en klein onderhoud.	Initiator van regulier en klein onderhoud binnen de gestelde budgetten.

Bovenstaande verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden resulteren in onderstaande onderhoudscyclus. Deze cyclus is van toepassing op alle onderhoudswerkzaamheden.



2.3 Onderhoudsgradaties

Wij onderscheiden verschillende gradaties in het onderhoud in het beheer openbare ruimte. In onderstaand overzicht zijn de verschillende type onderhoudswerkzaamheden gedefinieerd en enkele voorbeelden gegeven te verduidelijking.

Type onderhoud	Definitie	Voorbeelden
Klein onderhoud	<i>Onderhoud met een repeterend en verzorgend karakter. De constructie of het object blijft ongewijzigd.</i>	<i>Straatvegen, maaien van gras, snoeien stuiken en bomen, leegzuigen van kolken, reinigen van riolering en het verven van bankjes, het herstellen van een losliggende tegel.</i>
	<i>Kleinschalig onderhoud (≤ 30%) ingegeven vanuit de (technische) veiligheid voor de omgeving. De constructie of opbouw van het object blijft nagenoeg ongewijzigd.</i>	<i>Het herstraten van een stukje stoep of rijbaan, het vervangen van plank van een bankje, vervangen van kapotte stoeptegels, herstellen van een kolk.</i>
Groot onderhoud	<i>Grootschalig onderhoud (> 30%) met als doel het herstellen van de beoogde beeldkwaliteit / voldoen aan de norm.</i>	<i>Het herstraten van wegen, herplanten van plantsoenen, herstellen van beschoeiingen, baggeren van watergangen, overlagen van asfaltwegen.</i>
Vervangen / rehabilitatie	<i>Het volledig vervangen van een bestaande constructie of object door een nieuwe constructie of object</i>	<i>Vervangen van riolering, een damwand, bruggen. Rehabilitatie van wegen.</i>

2.4 Partners in de openbare ruimte

In de openbare ruimte zijn veel belanghebbenden. Daarom worden onze partners ook betrokken bij het beheer van de openbare ruimte. Samenwerken is niet alleen het afstemmen van de verschillende beheerdisciplines en beleidsvelden, maar betreft ook het vroegtijdig betrekken van onze partners. Door het betrekken van de partners binnen de projecten wordt draagvlak gecreëerd en overlast tijdens de uitvoering geminimaliseerd.

In de tabel op de volgende bladzijde is aangegeven hoe wij onze partners betrekken bij onze projecten.

Fase	Partner	Hoe	Waarom
Initiatie	kabelexploitanten	via het tweemaandelijks kabel en leidingen overleg wordt het projectgebied besproken	het combineren van werk om de overlast van de gebruiker te verminderen
	bewoners	via een enquête	het inventariseren van sociale gegevens (wat speelt er in het projectgebied)
	wijkplatform	via de structurele overleggen en via de wijkactieplannen	het inventariseren van sociale gegevens (wat speelt er in het projectgebied en wat speelt er in de omgeving)
	collegae	een mondelinge toelichting in een overleg	het verkrijgen van informatie over onder andere de beleving van veiligheid en jeugd
	woonpartners	Directe afstemming	om eventuele werkzaamheden op elkaar af te stemmen (achterpaden of onderhoudswerk aan de woningen)
	wegbeheerders	via het wegenoverleg	om afstemming te zoeken tussen werkzaamheden en afsluitingen (Rijkswaterstaat, PZH en omliggende gemeenten)
Voorlopig ontwerp	bewoners	via de eerste bewonersbijeenkomst (inloop of presentatie)	we bespreken onze plannen voor het project en lichten toe wat er met de wensen van de bewoners is gedaan
	wijkplatform	via de wijkregisseur evt met de opdrachtgever of projectleider tijdens het wijkplatformoverleg	we bespreken onze plannen voor het project en lichten toe wat er met de wensen van het wijkplatform is gedaan
	politie en brandweer	via het structurele verkeersoverleg	om het voorlopig ontwerp te toetsen aan de richtlijnen en aan de wensen en eisen van de hulpdiensten. We bespreken eventuele afzettingen zodat de hulpdiensten hier tijdig op kunnen anticiperen (aanrijdtijden)
	PGW	het voorlopig ontwerp wordt opgestuurd	hiermee krijgen we inzicht in de optimale begaanbaarheid in het project
	ICW / OVW	via de structurele overleggen	voornamelijk om eventuele omleidingen in ons wegennet te communiceren
	Hoogheemraadschappen	het voorlopig ontwerp wordt opgestuurd	voor het toetsen van de watergerelateerde aspecten (riolering, oppervlakte water of beschoeiing) en voor de input van inhoudelijke kennis
Definitief ontwerp	bewoners	via een tweede bewonersavond (inloop of presentatie)	we lichten toe wat en wanneer we werkzaamheden uitvoeren.
	wijkplatform	via een tweede bewonersavond (inloop of presentatie)	we lichten toe wat en wanneer we werkzaamheden uitvoeren.
	politie en brandweer	via het structurele verkeersoverleg	we lichten toe wat en wanneer we werkzaamheden uitvoeren.
	hulpdiensten	via email	informereren over afsluitingen en omleidingen
	Arriva busmaatschappij	via email	informereren over afsluitingen en omleidingen
Uitvoering	bewoners	via een brief wordt de detailplanning gedeeld	om de bewoners te informeren over de planning
	alle partners	via onze website wordt actuele informatie gedeeld die voor iedereen toegankelijk is	het delen van informatie

2.5 Projectontwikkeling, eisen vanuit beheer

Voorafgaand aan een projectontwikkeling wordt door ons een exploitatieovereenkomst opgesteld, hierin zijn de eisen ten aanzien van de aanleg en het toekomstige beheer en onderhoud vastgelegd. De belangrijkste eisen zijn gewaarborgd door onze LIOR op te leggen, daarnaast wordt een bankgarantie afgegeven. Deze kan uiteindelijk gebruikt worden voor alle directe en/of indirecte schade die de gemeente lijdt als gevolg van de door of namens de exploitant, ten behoeve van of in verband met de realisatie van het Plan, uitgevoerde werkzaamheden. Bij het ontwikkelen van een nieuw project wordt het bouwverkeer over de meest geschikte wegen geleid. Vanuit beheer kan een 0-opname geëist worden voor aanvang van het project en een opname na realisatie, eventuele schade die veroorzaakt is door de ontwikkelaar wordt inzichtelijk gemaakt en op kosten van de ontwikkelaar hersteld.

2.6 Proces projecten en beheer

Gelet op de wettelijke verplichting tot het bijhouden van ons ondergronds netwerk – zoals onze openbare verlichting en de riolering – en het belang van het goed inzichtelijk hebben en houden van ons areaal, verdient gegevensbeheer de benodigde aandacht. In onderstaand schema is beschreven hoe wij omgaan met het gegevensbeheer en mutaties. Wij nemen in onze bestekken op dat de laatste termijn niet betaald wordt voordat de aannemer de revisiegegevens heeft aangeleverd conform de eisen in ons LIOR.



Aannemer

- Verantwoordelijk voor aanlevering revisie conform bestek.
- Levert de revisiegegevens aan de directievoerder.



Directievoerder

- Verantwoordelijk voor controle en vrijgave revisie..
- Levert de revisiegegevens aan de projectleider.



Projectleider

- Ziet toe op de tijdige aanlevering van revisiegegevens
- Draagt de revisiegegevens na vrijgave van de directievoerder over aan de beheerder.



Beheerder Openbare Ruimte

- Controleerd of de revisiegegevens voldoen aan de gegevens opdracht.
- Levert de revisiegegevens aan het cluster informatiemanagement



Cluster informatiemanagement

- Verantwoordelijk voor de verwerking van de revisiegegevens in het beheersysteem.
- Veantwoordelijk voor de gereedmelding aan de beheerder ter vrijgaven van de gegevens in het beheersysteem.

3 Areaal

3.1 Huidig areaal

In onderstaand overzicht is ons areaal opgenomen. Dit overzicht heeft als peiljaar 2013.

Groen	
8.340	bomen
268.000	m ² bosplantsoen/bodembedekkers/heesters/hagen/planten
375.000	m ² gazon/trapvelden
383.000	m ² bermen/ruigte
66.000	m ² grassportvelden
15.000	m ² kunstgrasvelden/-sportbanen
Wegen	
410.000	m ² asfalt
820.000	m ² elementenverharding
5.500	m ² halfverharding
Meubilair	
280	banken
300	afvalbakken
	Overig meubilair is niet geïnventariseerd
Civiele kunstwerken	
46	houten bruggen
21	stalen of kunststof bruggen
7	keermuren
7	steigers
4	tunnels
Riolering	
97.500	m ¹ vrijval riool
42.000	m ¹ drukriolering
559	pompunits
25	gemalen
Verkeersregelininstallaties (VRI)	
7	verkeersregelininstallaties
Openbare verlichting	
4.611	masten
319.000	m ¹ kabel
Culturele kunstwerken	
42	kunstwerken, waarvan 23 in de openbare ruimte
Spelen	
331	speeltoestellen
Beschoeiingen en water	
450.000	m ² oppervlakte water
27.100	m ¹ oever
33.400	m ¹ beschoeiing

3.2 Verwachte areaaluitbreiding

Waddinxveen is nog steeds een ontwikkel gemeente. Dat betekent dat ons areaal in de toekomst toeneemt. Dit heeft ook gevolgen voor onze onderhoudsinspanningen. Daarom kijken we nu alvast vooruit naar wat er aan areaaluitbreidingen op ons af komt. In de onderstaande tabel zijn de ontwikkellocaties in beeld gebracht.

Woningbouwplannen Waddinxveen t/m 2019		
Plannaam		verwachte realisatie 2015-2019
Noordpark		44
't Suyt	3	63
Triangel	20	750
Alblas		108
Nooitgedacht		25
Zuidplashhof	30	26
Essengarde	19	4
Zuidkade 28-31		10
Noordpunt Triangel		75
Plasweg 6		3
Station tot Brug		323
Totaal	72	1.431

Bovenstaand overzicht is puur ter indicatie. Vooraf wordt een globale inschatting gemaakt van de toekomstige beheerlasten. De daadwerkelijke extra kosten die na oplevering van het project noodzakelijk zijn om het gebied te beheren worden aangevraagd bij de raad. De huidige beheerplannen zijn begroot op het areaal zoals dit in 2014 in beheer is bij de gemeente Waddinxveen.

4 Financiën

In onderstaande tabellen zijn de budgetten inzichtelijk voor de komende beheerperiode.

Klein onderhoud				
	2015	2016	2017	2018
Openbaar Groen	€ 670.579	€ 670.579	€ 670.579	€ 670.579
Buitensport	€ 142.220	€ 143.885	€ 144.026	€ 144.026
Culturele kunstwerken	€ 14.503	€ 3.103	€ 3.103	€ 3.103
Spelen	€ 70.546	€ 70.959	€ 70.994	€ 70.994
Civieltechnische kunstwerken	€ 93.458	€ 93.458	€ 93.458	€ 93.458
Openbare verlichting	€ 234.951	€ 234.951	€ 234.951	€ 234.951
Wegen	€ 640.265	€ 649.647	€ 650.438	€ 650.438
VRI	€ 32.401	€ 32.501	€ 32.509	€ 32.509
Riolering	€ 526.000	€ 506.000	€ 496.000	€ 506.000
totaal	€ 2.424.923	€ 2.405.083	€ 2.396.058	€ 2.406.058

Groot onderhoud				
	2015	2016	2017	2018
Openbaar Groen	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Culturele kunstwerken	€ 4.873	€ 4.873	€ 4.873	€ 4.873
Spelen	€ 51.000	€ 51.000	€ 51.000	€ 51.000
Beschoeiing	€ 205.905	€ 205.905	€ 205.905	€ 205.905
Baggeren	€ 177.598	€ 177.638	€ 117.641	€ 117.641
Civieltechnische kunstwerken	€ 129.448	€ 129.448	€ 129.448	€ 129.448
Wegen	€ 740.000	€ 740.000	€ 740.000	€ 740.000
totaal	€ 1.458.824	€ 1.458.864	€ 1.398.867	€ 1.398.867

Investerings				
	2015	2016	2017	2018
Buitensport	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000
Spelen	€ 138.000	€ 138.000	€ 138.000	€ 138.000
Civieltechnische kunstwerken	€ 120.673	€ 196.323	€ 127.145	€ 422.735
Openbare verlichting	€ 213.295	€ 213.295	€ 213.295	€ 213.295
Wegen	€ 921.280	€ 1.671.280	€ 1.671.280	€ 1.671.280
VRI	€ 29.901	€ 29.901	€ 29.901	€ 29.901
Riolering	€ 1.159.500	€ 1.159.500	€ 1.134.500	€ 1.134.500
totaal	€ 2.707.649	€ 3.533.299	€ 3.439.121	€ 3.734.711